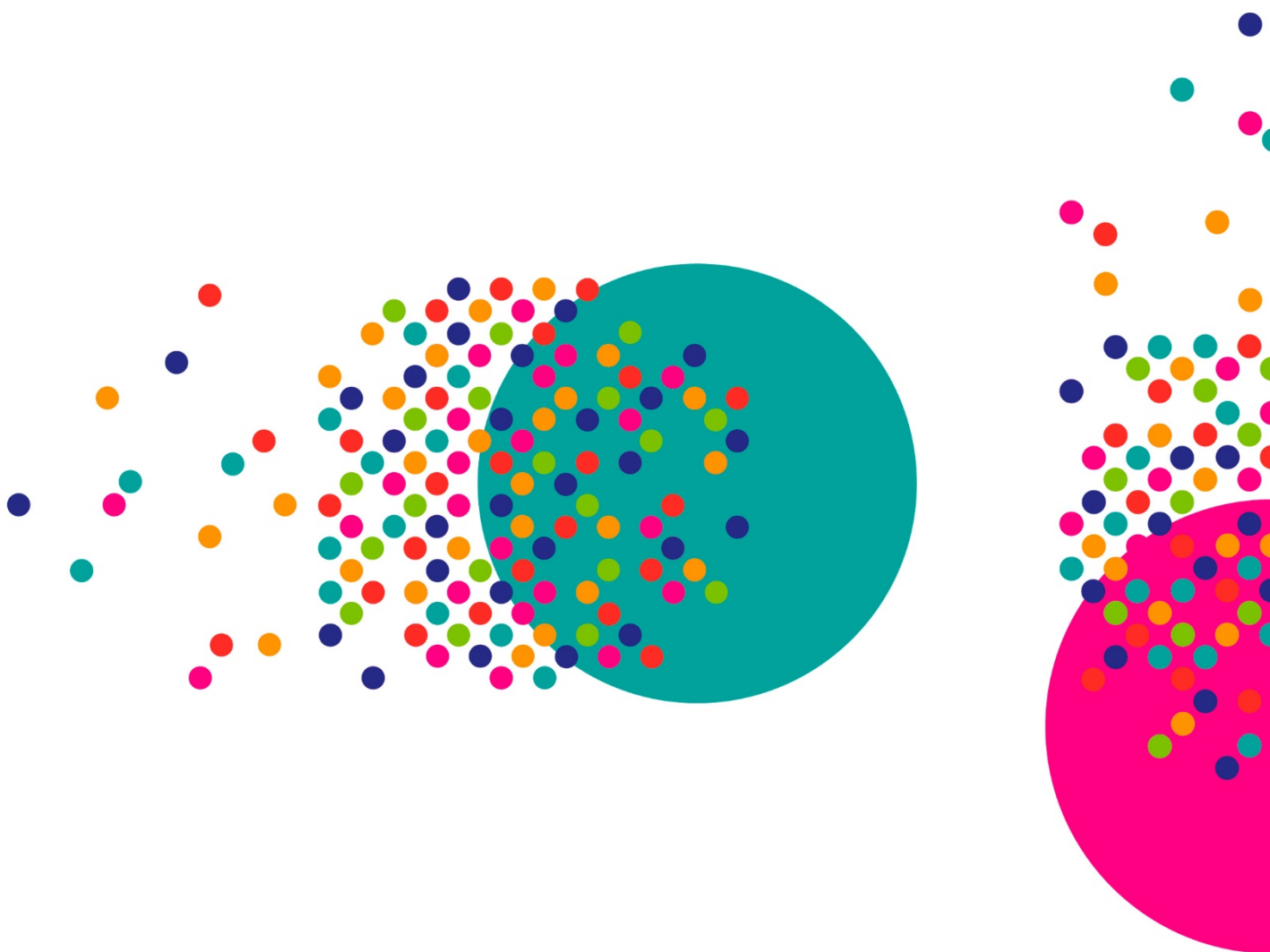

EUSKARALDIA

2019-2020

TXOSTEN HONEN INGURUKO OHARRA

Euskaraldiaren bigarren edizio honetan, lehen edizioan egin zen ariketa bera errepikatuko da, belarriprest eta ahobiziek egingo dutena. Edizio berriari, ordea, entitateetan identifikatuko diren ariguneak batuko zaizkie. Ondoren duzuen txostenak Euskaraldia azaltzea helburu badu ere, entitateen prozesuan zentratuko da gehiago, berrikuntza hori delako.

Beraz, argi azaldu nahi dugu 2020ko azaroan hasiko den Euskaraldian garrantzia bera izango dutela bi motatako ariketek (norbanakoak eta ariguneak).

Prentsa bulegoa:

Iñaki Sagardoi/Oskar Zapata

Tel: 674345749 / 618615277

isagardoi@topagunea.eus/oskar@topagunea.eus

EUSKARALDIA

Euskara ulertzen duten hiztunen arteko hizkuntza ohiturak aldatzeko ariketa soziala da Euskaraldia, gizartearen gune guztietara zabaldua eta denborari dagokionez mugatua. Beste era batera esanda, Euskaraldiaren helburu nagusia herritarren hizkuntza ohiturak aldatuta euskararen erabilera handitzea da. Helduen aktibazioa du oinarri, eta ariketa egin ahal izateko gutxieneko baldintza euskara ulertzea da.

2018an egin zen Euskaraldia: *11 egun euskaraz* lehen edizioan norbanakoengan jarri zen fokua eta milaka izan ziren hizkuntza ohiturak aldatzeko helburuarekin ahobizi eta belarriprest moduan ariketan parte hartu zutenak (400 udalerri, 200 sustatzaile orokor eta 225.000 ahobizi eta belarripresten parte-hartzearekin). Elkarlan eta lankidetzaz berriak zabaltzen ziren, eta arau sozial berriak gizarteratu ziren.

Bigarren edizio honetan entitateei ere ariketan parte hartzeko gonbidapena egingo zaie, euren eremuetan hizkuntza ohiturak aldatzeko urratsak ematen has daitezten, eta entitateko kideen parte-hartzea sustatu eta babestu dezaten.

EUSKARALDIAREN BIGARREN EDIZIOA

DEFINIZIOA

Euskaraldiaren bigarren edizioa, 2019-2020 urteen artean gauzatuko dena, herritarren eta entitateen ahozko* hizkuntza praktika berriak sustatzeko ariketa soziala da, eta belarriprest eta ahobizi dinamikan oinarritzen da.

EZAUGARRIAK

1. Ahobizi eta belarriprest dinamika: ahobizi eta belarriprest dinamika da Euskaraldia ariketaren oinarri nagusia. Herritarrek rol bat ala bestea aukeratu beharko dute.
2. Lurraldea: ekimena Euskal Herri osoan gauzatuko da, nahi duten herri eta entitateetan.
3. Taldeak eta herritarrak batera: bigarren edizioan, herritarrak eta mota guztietako taldeak izango dira parte-hartzaile.
4. Bi urteko zikloa: bigarren edizioa 2019 eta 2020 urteen artean gauzatuko dugu. Ariketa soziala 2020ko azaroaren 20tik abenduaren 4ra bitartean izango da. Ariketara behar bezala heltzeko 2019an bertan hasi gara lanean.

PARTE-HARTZAILEAK

Ariketa sozialean bi parte-hartzaile mota egongo dira:

HERRITARRAK

Gutxienez euskara ulertzen duten 16 urtetik gorako norbanakoak. Ahobizi eta belarriprest gisa hartuko dute parte eta rola ariketan zehar izango duten jarreraren arabera aukeratuko dute, ez soilik ezagutzaren arabera. Lehen edizioaren antza izango du ariketak parte hartzaile mota honi dagokionez, baina herritar askok beren entitateetako kide gisa ere gauzatuko dute ariketa.

- **Ahobizi:** Euskaraz ulertzen duten guztiekin euskaraz egingo du uneoro. Euskaraz ulertzen ote duten ez dakienean lehen hitza, beti, euskaraz izango da; euskaraz ulertzen badu, euskaraz jarraituko du. Gakoa ahal den guztietan euskaraz egitea da.

- **Belarriprest:** Ulertzen duten guztiekin uneoro euskaraz hitz egingo ez dutenak *belarriprest* dira. Gutxienekoa euskara ulertzea da. Hala ere, nahi eta ahal beste egin dezake euskaraz; baina besteek euskaraz egin diezaioten eskatuko du. Gakoa jokaeran dago eta ez gaitasunean.

ENTITATEAK

Mota guztietako entitateek hartu ahal izango dute parte (erakunde publikoak, gizarte eragileak, enpresak, kooperatibak, kultur eta kirol elkarteak, eta abar),

ariguneren bat badute. Ariguneek, edo *euskaraz aritzeko guneek*, euskaraz hitz egiteko aukera bermatzen dute uneoro, izan entitate barruan edo izan entitateak herritarrekin duen harremanean. Talde hauetako kideek ahobizi eta belarriprest modura jardungo dute Euskaraldiak iraungo duen 15 egunetan, baina ariketa modu kolektiboan gauzatuko dute ariguneetan. Hala, bi motako ariguneak bereizten ditugu:

- **Barne-ariguneak.** Entitate baten baitan ohiko dinamika duten eta kide guztiek gutxienez euskara ulertzen duten taldeak dira. Entitate motaren arabera, ohiko funtzionamendua duten talde horiek askotarikoak izan daitezke (sailak, atalak, ekipoak, sekzioak, zerbitzuak, taldeak...). Talde honetako kideek barne-arigunea osatzea erabakitzen dutenean modu kolektibo batean euren arteko hizkuntza-ohiturak aldatzeko aurrera pausoak ematea adostuko dute. Arigunea osatzeko beharrezkoa izango da taldeko kideen %80a gutxienez ados egotea. Ariguneetako kide bakoitzak erabakiko du ahobizi edo belarriprest moduan parte hartzea.
- **Kanpo-ariguneak.** Entitatean herritarrekiko harreman-espazioetan dauden pertsonak osatzen dute kanpo-arigunea, uneoro belarriprest edo ahobizi bat egongo dela bermatzen bada; hau da, herritarrek uneoro euskaraz artatuak izateko bermea badute. Horrelako espazioak izango dira jendaurreko edo harrera postuak, supermerkatuetako kutxak, telefono bidezko arreten arduradunak, tabernariak edo dendariak, besteak beste.

Helburu nagusia entitate horien harremanetan euskararen erabilera handitzea da.

Baldintzak betetzen ez dituzten entitateak: arigunerik ez duten entitateei, prozesuan sartzeko aukera emango zaie, nahiz eta ezingo duten ariketan parte hartu. Bi esparrutan lan egitea proposatuko zaie:

- Datozen edizioetara begira aurrera-pausoak ematen hastea.
- Entitate barruan ahobizi edo belarriprest gisa Euskaraldian parte hartuko duten kideen ariketa babestu eta sustatzea.

ENTITATEEK EGIN BEHARREKO PROZESUA

Euskaraldian parte hartu nahi duten entitateek ondorengo prozesua jarraitu beharko dute:

1	Euskaraldiaren proposamena aztertu eta zuzendaritzak prozesuan sartzeko erabakia hartu.	2019 ekaina – 2020 uztaila
2	Arigune izan daitezkeen taldeak identifikatu	2019 azaroa – 2020 uztaila
3	Ariketa egitea adostu arduradunek ariguneetako kideekin.	2019 azaroa – 2020 uztaila
4	Entitateak ariketan izena eman.	2019 azaroa – 2020 uztaila
5	Hizkuntza-ohituen aldaketa eta ariketa gauzatzea posible izan daitezen neurriak hartu.	2019 azaroa – 2020 abendua
6	Ariketa egin.	2020ko azaroaren 20tik abenduaren 4ra
7	Ariketaren balorazioa egin, aurrera begira jarrita.	2020 abendutik aurrera

****** kontuan izan zenbait entitatek urrats bakoitza emateko epe luzea behar izango dutela. Beraz, entitate bakoitzak aztertu beharko du zenbateko aurrerapenarekin hasi behar duen lanean.

1. EUSKARALDIAREN PROPOSAMENA AZTERTU ETA

ZUZENDARITZAN PROZESUAN SARTZEKO ERABAKIA HARTU.

Behin ekimenaren berri izanda, zuzendaritza edo arduradunen lana izango da Euskaraldiak egiten duen proposamena aztertzea.

2. ARIGUNE IZAN DAITEZKEEN TALDEAK IDENTIFIKATU.

Entitateko zuzendaritzak proposamena onartu eta aurrera egitea erabakitzen badu, hau da, entitateko hizkuntza praktikak aldatzeko prest badago, lehenengo zeregina arigunerik duen aztertzea izango da. Azterketa horren bidez entitate barruan euskara ulertzeko gai diren kideak identifikatu eta entitate barruan non kokatzen diren ikusiko du arduradunak.

3. ARIKETA EGITEA ADOSTUKO DUTE ARDURADUNEK

GAINONTZEKO KIDEEKIN.

Behin balizko ariguneak identifikatuta, ariketa sozialean parte hartzea adostu beharko dute zuzendaritzak eta ariguneetako kideek. Talde horiei luzatuko zaie proposamena, ez entitateko kide guztiei.

4. ARIKETAN IZENA EMANGO DU ENTITATEAK.

Euskaraldian parte-hartzaile izateko, bi baldintzetako bat bete beharko du gutxienez entitateak:

- Barne-arigune bat osatzea.
- Kanpo-arigune bat osatzea.

Entitateak baldintzak betetzen baditu, eta kideen zein arduradunen arteko adostasuna badago, entitateak parte-hartzaile gisa izena emango du Euskaraldian.

Entitate batean ere, bi modutako parte hartzaileak egongo dira:

- a) **Ariguneetan dauden kideak.** Ariketa taldean egingo dute eta elkarrekin adostuko dute, aldezturik, hizkuntza-ohiturak aldatzea.
- b) **Ariguneetan ez dauden kideak.** Azken hauek modu pertsonalean eta herritar gisa hartuko dute parte.

Baldintzak betetzen ez dituzten entitateek (euskaraz ulertzen duen talde osorik ez dagoelako edo kideen adostasunik ez dagoelako) ezingo dute ariketan parte hartu. Hala ere, aurrerapausoak emateko jarraibideak eskatu ahal izango dituzte.

5. NEURRIAK HARTU HIZKUNTZA-OHITUREN ALDAKETA ETA ARIKETA GAUZATZEA POSIBLE IZAN DAITEZEN.

Behin izena emanda, 2020ko udazkenean gauzatuko den ariketa posible izan dadin neurriak hartuko ditu entitateak.

Ariketa behar bezala gauzatzeko neurriak hartu beharko ditu entitateak:

- Euskaraldian parte hartuko duela eta ekimena zer den jakinaraztea.
- Parte hartuko duten kideei ariketara begira prestatzeko tresnak eskura jartzea.
- Ariguneak identifikatzea.

Bestalde, entitateko hizkuntza-ohiturak aldatu eta euskarazko praktikak bultzatzeko, bestelako hainbat neurri osagarri har ditzake entitateak.

6. ARIKETA SOZIALA EGINGO DUTE ENTITATEKO KIDEEK.

Herritar norbanakoen eta entitateen parte hartzea duen ekimena izanda, bigarren edizioan hiru eratarik gerta liteke ariketa entitate parte hartzaile batean: barne-ariguneetan, kanpo-ariguneetan eta norbanako gisa ahobizi eta belarriprest moduan.

7. ARIKETAREN BALORAZIOA EGINGO DA ENTITATEAN, AURREA BEGIRA JARRITA.

Ariketa sozialaren eta ekimenaren prozesu osoaren balorazioa egingo da entitatean. Eta ekimeneko prozesuan hartutako neurriak mantendu daitekeen aztertuko du zuzendaritzak, hizkuntza-praktika berriak aurrerantzean ere posible izan daitezen.